

CRESOLET de la AELLVA

Bolletí 89

Especial Virus

ESPERANÇA SEMPRE

Ya portem un més en este confinament que nos talla les ales tancant-nos en casa. Un més on les males notícies s'amontonen, sense que pugam substraure-nos a l'atracció de la caixa bova que nos aborrna en sifres de més contagiats, sanats i morts en una roda que va creixent al pas dels dies i que, sense voler, nos acovarda, esglayant als majors i privant-nos a tots del contacte directe en la família i en els amics. Modo de viure tallat, cultura confinada, moral a voltes per terra.

En l'Aellva hem estat callats este temps. Uns per tindre que fer cara als treballs, en més d'un cas de risc, en farmàcies, hospital o carrer. Atres, organisant-se la faena en casa i els demés habituant-nos ad esta nova vida, aïllats del nostre entorn natural.

Hui volem llançar al vent la veu de la nostra esperança per a cridar des d'estes fulles que tot açò passarà. Que sempre quan acaben la pluja i les tronades torna a eixir el sol i el blau del cel se nos mostra més net i pur. Eixe blau del nostre cel valencià tornarà. I en les nostres mans està esperar-lo no deixant-nos decaure. Som gent en ilusió d'escriure: Creem. A qui li naixquen poemes, que ho faça de cor. Qui preferisca prosa, articles, relats, novela, ara té ocasió. Que la musa nos pille llapissera en mà i d'este temps obscur i amarc traurem profit.

Nosatres tornarem. En quan se puga reprendrem les Tertúlies que segur seran sucoses perque tots haurem millorat estil, inventiva i vocabulari en este temps de prova. ¿Quí sap si enguany el Recital de Primavera d'Estiu serà de Primavera d'Hivern? La bona qüestió és que serà primavera, que vol dir renàixer i és lo que importa. Tornarem a fer Jornades dels Escriptors i s'ajuntarem a dinar o sopar, el temps i les circumstàncies ho diran. I sobretot tornarem a juntar-nos en els amics, somrient-nos si és que encara no nos podem abraçar.

Que estes semanas o mesos nos servixquen per a créixer. Per a deixar a un costat els menuts rencors que a voltes nos endenyen la convivència. Per a estar més units i ser cada volta més valencians. No és tan difícil. Seguint els versos de Xavier Casp:

“Deixaré que entre el sol
senzillament, deixar que entre.
Només sentirà fret
qui no inventa finestres.”

Obrim les de l'ànima i ¡avant! Un abraç, amics.

AELLVA.

TALLERS DE PROSA.

En **octubre** nos llegiren Miquel Estellés i Òscar Rueda. El primer en tres relats curts: **Vertebrats, invertebrats o desvertebrats, Espentem el silenci i Una història d'amor**. Nos donà una humorística visió de València i dels valencians en el primer, en el segon de dos distintes sensibilitats en lo que pertoca a València, en la premissa de que no se pot servir a dos senyors al mateix temps i l'últim queda explicat en el títol.

Per sa part Òscar, molt adequat en la data, nos regalà **Cap i Casal**, un extraordinari relat sobre Francesc de Vinatea, comentant-se per part dels assistents que havíem començat el nou curs en un Taller de gran altura.

Novembre nos portà el segon Taller dedicat al teatre, que tradicionalment venim fent en col·laboració en l'Ateneu Cultural Paterna, en el Saló Capri de dita localitat. Enguany, l'obra original de Antoni Ruiz Negre, **De folls**, a càrrec de Carles Bori i el propi autor, divertí al públic que en una nodrida assistència compartí en nosatres el bon treball dels actuants.

També en este més, l'Associació participà en la Real Acadèmia de Cultura Valenciana, en la commemoració dels quinze anys de la mort de Xavier Casp, llegint poemes del llibre que està en preparació, que arreplega treballs no inclosos en les Obres Completes. Participaren Ampar Cabrera, Rafa Melià, Donís Salvador, Aureli López i Maria Jesús Coves.

Desembre nos donà a conèixer les creacions de Miquel Àngel Gascon en tres relats curts: **El carrer, El corredor i Diari d'una pedra**. Els dos primers de misteri en l'angoixa de creure haver estat en un lloc que pertorba al protagonista i el tercer, una espècie de "dia de la marmota" on la primera pedra d'una obra és motiu una i atra volta de resenyes, inauguracions, etc. sense que mai s'acabe.

Completà la velada el relat **L'espectre**, de Joan Antoni Alapont, ben construït, en la correcció de llenguatge que el caracterisa, contant-nos les aventures d'un adolescent pels anys 50 del segle passat.

En **giner**, Carles Moregó nos presenta una innovació en el camp de la lliteratura que està posant-se en marcha baix la denominació de "novela immersiva". És un intent d'aprofitar l'immens camp que nos brinda la tecnologia en les rets socials, on se propon la compra d'una novela en la que l'autor anirà enviant breus capítuls per whatsapp, en una imaginària conversació en el lector (que és qui l'ha comprada) i on, segons les respostes que este li done, el següent capítul discorrerà d'un modo o atre. Nos posà eixemple en una titulada **L'urna** i, si és un modo d'acostar, sobretot jóvens, a la llectura, benvenguda siga.

L'acompanyà Rafel Borràs, companyer del nostre president i ponent en les Jornades dedicades a la Farmàcia Valenciana, qui nos llegí un tendre relat sobre la relació entre una dòna i son gos, baix el títol de **Una parella de tantes**.

Fon este un taller distint que sabé juntar la narració clàssica en la modernitat més avançada del que fruïrem els assistents.

Febrer nos portà l'originalitat narrativa i el cuidat llenguatge de Josep Cubells en dos relats, **El salmó cansat**, humorístic i en sorpresiu final, i un atre dedicat a una glòria futbolística que reviu els jocs infantils en un relat ple de tendror. Per impossibilitat d'assistir Donís Martin, que era l'atre lector programat, Maria Jesús Coves nos llegí tres relats curts, **La mar, Fa fret i La solució**.

Com ve sent habitual, avançarem el Taller de **març** que dediquem a les Falles, i tingué lloc el 26 de febrer en l'Espai Àmbit Cultural de El Corte Inglés. En una sala plena de públic expongueren els distintos modos d'entendre **L'ingeni i la Gràcia en les Falles**, Chimo Berlanga, President de la Federació de Falles Especial en Ingeni i Gràcia, Juanjo García, artista i guioniste faller, Manuel Andrés Zarapico, poeta festiu i guioniste faller i Carme

Sabater Vicepresidenta de la Falla Lepanto- Guillem de Castro, per les falles innovadores. Moderà la periodista Mabel Obrer.

Al terme de les opinions dels membres de la taula, se feu una lectura de escenes de llibret relacionades en el tema, a càrrec de Juanjo Serra i Rafa Melià, finalisant en un coloqui que contà en varies intervencions a càrrec del públic assistent.

RECITALS DE PRIMAVERA D'ESTIU

A l'igual que totes les atres activitats de l'Associació han degut suspendre's a causa de la pandèmia que patim. Vos avancem que, finalizat el cicle dedicat a Cantar les tradicions que vorà la llum en forma de llibre, encetarem enguany un nou tema que considerem pot donar peu a intervencions molt interessants. Baix el títol genèric de **Al cine, en vers**, distints poetes aniran glossant una pel·lícula, antiga o moderna que haja segut per ad ells motiu per a recordar.

De moment, tenim assegurades intervencions per a parlar d'arguments tan distints com poden ser *Casablanca*, *El nom de la rosa*, *Cinema Paradiso*, *La vida de Brian*, *Matar un rossinyol* o *El virgo de Viçanteta*. ¿Veritat que sembla abellidor? Vos mantindrem informats puix les novetats no s'acaben en este enunciat.

MICRORRELATS EN TEMPS DE VIRUS

Com una chicoteta mostra de que continuem creant, a falta de Tallers de Prosa o el tradicional Concurs del Dinar del Mig Any, ací teniu alguns relats que reflectixen o critiquen l'actualitat en la que vivim.

D'animals, animallets i feres corrúpies

Molt s'està escrivint d'esta malaïda pandèmia, originada per un ent que no és pot considerar casi ni ser viu, i que és tan minúscul que si haguera estat de Ministre de Sanitat "l'inclit" Sancho Rof nos haguera repetit allò de: "És tan chicotet que si se cau de la taula, se mata"... El virus SARS-CoV-2 necessita, això sí, d'un ser viu per a poder reproduir-se en les seues cèlules; i nos ha obligat a que no ixcam de la nostra llar, deixant-nos una careta de confinats resignats que es fot el basto. I, curiosament, els carrers buidats han vist créixer un fenomen cridaner que demostra la grandea de la Naturalea. Els animals s'han fet els amos dels carrers dels núcleus urbans. En les grans ciutats els pardals són els qui chafen l'asfalt. En núcleus rurals s'ha vist a orsos, cabirols i porcs javalins fer-se els amos de les vies, ¡i inclús a cabres monteses baix l'extraordinari aqüeducte segovià! Total, que nosatros, mentrimentres conseguim l'immunitat raberiana, no podem manco que reflexionar que ací ha sobrat un rat penat, amic d'un pangolí chinenc, i han faltat mosques colloneres (perque no n'hi ha hagut collons governamentals); pero que vagen espayet que s'està preparant una orwelliana rebelió en la granja global...

Ricart Folgado

Micro/virus

Era un soterrar a fosques, ni molestaven les mosques; una por al per major que causava tremolor; els carrers plens de fantasmes... maixqueretes, cataplasmes; alguns fent coa en el súper, des del més vellet al púber; ulls fugidors i tristos, això estant de “vacacions”; la llimera en plena flor... ya no cal ni tindre por; hi ha com un airet guerrer que perfuma el taronger; i si en les Corts puguen sòus, buscarem diputats nous; si les putes no treballen, rinyen, criden i es barallen; en canvi els fills van pactant...i al poble pla violant; per a vore el got mig ple,tot t’ha de paréixer be; pero si el trobes mig buit,t’enduràs un esclafit; i ya vorem quàn s’acaba, este mal que et deixa fava; ningú ha demanat perdó per no parar l’infecció; i el 8M convocat malalts ha multiplicat; coneixedors del perill, no detindre’l fon ser fill...; Fernando Simón, patètic, té recolzament polític; ara els valents van caiguent, contagiats per bona gent; els falta bon material per a lliurar-se del mal; i en dos mesos de retard ne troba un govern covart; tots a prendre bona nota per si el “Presi” s’escarota...quan a l’hora de votar els enviem a...pastar.

Aureli, acabant març 2020

Virus

Cento estava eixe dia molt content i alterat. Per un bon veí i amic de l'urbanisació on tenia la caseta, havia segut convidat a un sopar típic rus, en casa d'un afamat i molt ric home de negoci d'eixe país que també tenia el seu palau en la mateixa zona, pero clar, la trista pandèmia que recentment havien passat, encara era un constant esglai. Se va decidir i a l'hora en punt se presentà en la porta de la mansió i, just des d'eixe moment no va parar, picadeta a la porta, picadeta pel rebedor, picadeta al saló, tot picadetes, això si, sempre acompanyades d'uns apetitosos vins russos que entraven sense fer soroll..., no cal dir com fon el sopar en si, ni els gotets del vinet rus que caigueren. A poc d'acabar el pobre Cento se va trobar molt indispost i tingueren que dur-lo a l'hospital on tots malpensaven en el terrible “coronavirus”. Al remat, l'ansietat diagnòstic del mege fon molt clar i rotunt..., havia patit un atracament de... *vi rus*.

Ernest Olmos i Sabater. Abril 2020

Mala sòrt

Ell, que havia segut tan eixidor que la casa se li quea damunt quan per algun motiu devia quedar-se un dia, fon forçat per les circumstàncies a permanéixer tancat. El virus acampava pels carrers i, en girar un cantó o tocar-te una persona, te'l podria passar i llavors ¡coll de figa casi segur! En el pas dels dies anà acceptant la nova situació. La llar era el port de salvació i en la nevera plena i el rebost sortit podria aguantar. Mes el temps anà passant. Els aliments minvaren i finalment no tingué més remei que eixir. Deixà preparat en el rebedor poal en aigua i lleixiu i bayeta per a torcar les soles de les sabates en tornar. Se posà guants i s'enrollà un tapaboques per a no respirar l'aire infectat. Tremolós obrí la porta del pati i primer un peu i en acabant l'atre, ixqué al carrer. Una veïna aplegava i el saludà somrient. Ell no va vore més que un animalot en mala fel i coroneta acostant-se-li desafiant. Inútilment intentà fer-se arrere. Caigué desplomtat. No el matà el virus sino la por.

Maria Jesús Coves

¡Pobre home...!

Era dels chochenta. L'assistenta que li feia la casa i el menjar, l'amençà molt severament. — No ixca de casa per l'amor de Deu... que vosté es persona d'alt risc, ya veu que yo vinc en maixquereta i guants. No té necessitat d'eixir per a res. Faça cas, “queda't en casa”, diuen.

Ell que baixava cada dia a llegir el diari en la llar social, estava tancat. Un dimarts que l'assistenta lliurà, no va pensar més, anà a la gasolinera, per a comprar-lo, és el dia que du columneta en valencià. Erro, el cos li apretà i just tingué temps d'arribar a la tassa pública. Al descansar l'acollonaren les pors recordant “res sense guants” i comença a demanar auxili: —¡Ai, pobre home...! —respongué la dependenta, suponent-se lo pijor. En vore-la li demanà: Alce'm —i l'alça—, torque'm el cul —i li'l torcà, preguntant-li—: ¿qué ha tingut una paràlisis repentina,,? NO, —li respongué—, és que... en la passera que hi ha... i no porte guants.

Vicent Ramon Calatayud

No tot és roïn

Abans de que arribara el "bicho" cruel, vos puc assegurar que no coneixia casi a ningú dels veïns del meu carrer. Quan eixia a qualsevol lloc, et creuaves en gent que ni sabies on vivia, i per tant, la salutació brillava per la seua absència. ¿Per a qué, si no nos coneixíem? Pero des de que està de moda l'eixida als balcons, resulta que la familiaritat ha naixcut entre els de la meua finca i els que viuen enfront. Totes les vesprades, a les huit, nos saludem mímicament de manera satisfactòria. Estic segur de que quan açò passe, i nos trobem pel carrer, les salutacions seran cordials i sinceres. Inclús una de les veïnes que enfronta al meu pis, està com per a fer un desbarat en ella, i no m'havia donat conte fins ara. És una morenaça de categoria. En fi, que quan nos vejам, els somriures de hui podrien convertir-se en alguna coseta més... (Sí, sí... ¡les ganas!) En fi, el COVID 19 no és del tot roïn. ¿Veritat?

Rafa Melià

ASSOCIACIÓ D'ESCRITORS EN LLENGUA VALENCIANA

<http://www.aellva.org> C/ Alt, 64 46003 València

<http://diccionari.lenguavalenciana.com//>